

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Jana Kratochvíla a Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **Z. X.**, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2025, čj. CPR-21016-2/ČJ-2025-930310-V224, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 2. 2026, čj. 54 A 12/2025-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 7. 2025 zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí, jímž správní orgán prvního stupně uložil žalobkyni povinnost opustit území členských států Evropské unie do 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Žalobkyně pozbyla oprávnění k pobytu dne 23. 11. 2021, kdy byla pravomocně zamítnuta její žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Následný pobyt žalobkyně byl spojen s řízeními o dvou žádostech o mezinárodní ochranu; v těchto řízeních žalobkyně nebyla úspěšná. Dne 21. 6. 2024, tedy v době, kdy žalobkyně pobývala na území na základě druhé žádosti o azyl, se narodil její nezletilý syn. V návaznosti na nepřiznání odkladného účinku žalobě proti druhému rozhodnutí o mezinárodní ochraně byl žalobkyni vydán výjezdní příkaz platný do 5. 12. 2024. Jelikož žalobkyně nevycestovala, správní orgány jí uložily povinnost opustit území členských států EU.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. Podle něj žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav. Naopak žalobkyně měla dostatek možností, aby uvedla skutečnosti svědčící ve prospěch jí a jejího syna. Nad rámec již žalovaným zjištěných skutečností však nic nového neuvedla. Za této situace si tak správní orgány nemusely vyžádat stanovisko OSPOD; nejednalo se o

nezbytný důkaz. Správní orgány navíc správně vyhodnotily otázku dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života, včetně hlediska nejlepšího zájmu dítěte. V tomto směru krajský soud zdůraznil, že povinnost opustit území je nejmírnějším opatřením, že pobytová situace žalobkyně se stala nejistou již v roce 2021 (k narození syna tak došlo až v době této nejistoty), že v zemi původu má žalobkyně své zázemí a příbuzné, včetně nezletilých dcer, a že potřeba vycestovat do země původu za účelem osobního podání žádosti o pobytové oprávnění je přechodná. Případnou nutnost na omezenou dobu vycestovat, případně i s dítětem, proto krajský soud nevnímal jako nepřiměřený zásah do rodinného života.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. V ní namítla i) nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, ii) nedostatečné zjištění stavu věci týkající se jejích rodinných poměrů z důvodu, že nebylo vyžádáno stanovisko OSPOD a nebyl zvážen výslech nezletilého syna, a iii) nesprávné hodnocení intenzity zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky (žalovaný zejména přehlédl významnou skutečnost, totiž snahu stěžovatelky vyřešit svoji pobytovou situaci v Česku).

[4] Žalovaný se ztotožnil se závěry napadeného rozsudku krajského soudu.

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[6] Žádný z těchto případů není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[7] Nejvyšší správní soud předně neshledal, že by napadený rozsudek krajského soudu trpěl vadou nepřezkoumatelnosti. Vypořádání jádra vznesené argumentace krajským soudem odpovídá požadavkům ustálené judikatury (např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74). Krajský soud srozumitelně reagoval na všechny žalobní body, a to ať už jde o stěžovatelkou namítanou nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí (body 8 až 11 napadeného rozsudku), dostatečnost zjištění stavu věci (bod 19 napadeného rozsudku), tak i otázku přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky včetně zájmu nezletilého dítěte (body 20 až 37 napadeného rozsudku).

[8] K otázce posuzování dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU do soukromého a rodinného života cizince již existuje ustálená judikatura. Plyne z ní, že za účelem zjištění závažnosti zásahu do cizincova rodinného života je třeba posuzovat zejména (1) rozsah, v jakém by byl rodinný život cizince narušen; (2) rozsah vazeb cizince a jeho rodinných příslušníků, zejména nezletilých dětí, na Českou republiku; (3) existenci nepřekonatelných překážek rodinného života v cizincově domovském státě; (4) imigrační

pokračování

historii cizince (např. porušení imigračních pravidel v minulosti) a důvody veřejného pořádku; (5) to, zda si cizinec na území České republiky založil rodinu až v době, kdy věděl, že jeho imigrační status, a tím i možnost vést svůj rodinný život na území České republiky jsou nejisté (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2013, čj. 8 Azs 27/2012-65, bod 26; nálezn Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20, bod 13; a v obou rozhodnutích uváděná judikatura Evropského soudu pro lidská práva).

[9] Z judikatury rovněž plyne, že ani samotná skutečnost, že má cizinec na území Česka nezletilé děti, ještě neznamená, že by nebylo možné mu uložit povinnost opustit území členských států EU. Hledisko nejlepšího zájmu nezletilých dětí má však zásadní procesní význam. Správní orgány a soudy musejí věnovat dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem; a tuto úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřit (rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019-40, body 39 až 42 a judikatura ESLP tam citovaná; obdobně též rozsudek ze dne 16. 3. 2020, čj. 5 Azs 404/2019-28). Zájem nezletilých dětí je tedy důležitý pro úvahu o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k rodinnému životu rodiče-cizince; jde však jen o jeden z více zájmů, které je potřeba zvažovat (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, čj. 5 Azs 220/2019-33, č. 4034/2020 Sb. NSS, bod 29). Účelem řízení v pobytových či azylových věcech, týkají-li se rodiče, totiž není přímo upravit práva nebo povinnosti jeho nezletilého dítěte (nálezn Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, body 52 a 53).

[10] Taktéž otázkou zjištění stavu věci s ohledem na zájmy dítěte se již Nejvyšší správní soud zabýval. Dospěl k závěru, že správní orgány musí ohledně zájmů nezletilého dítěte dostatečně zjistit skutkový stav. Dozví-li se tedy, že cizinec má na území Česka nezletilé děti, musí být při zjišťování skutkového stavu aktivní (rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2020, čj. 4 Azs 171/2019-25, bod 20). To platí i tehdy, zůstávají-li tvrzení rodiče-cizince jenom v obecné rovině (rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2022, čj. 5 Azs 33/2022-39, body 35 a 36). Základním nástrojem k dostatečnému zjištění skutkového stavu je výslech cizince a druhého rodiče nezletilých dětí (rozsudek NSS ze dne 12. 6. 2020, čj. 5 Azs 343/2019-37, body 26 až 28; čj. 4 Azs 171/2019, bod 22). Vyžádat si lze nicméně i stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí; zvažít lze (mimo jiné s ohledem na čl. 12 Úmluvy o právech dítěte) i citlivě vedený výslech nezletilých dětí (čj. 5 Azs 33/2022, bod 41).

[11] K řešení všech stěžovatelkou nastolených otázek tedy již existuje ustálená judikatura. Nejvyšší správní soud neshledal tuto judikaturu rozpornou. Rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit.

[12] Kasační stížnost ve skutečnosti nenastoluje žádnou novou právní otázku, nýbrž polemizuje se způsobem, jakým správní orgány a krajský soud aplikovaly již ustálená kritéria na konkrétní rodinnou a pobytovou situaci stěžovatelky. Taková polemika sama o sobě přesah vlastních zájmů stěžovatelky nezakládá. Současně Nejvyšší správní soud nedospěl ani k závěru, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Krajský soud citovanou judikaturu reflektoval.

[13] Předně Nejvyšší správní soud neshledal žádné hrubé pochybení při hodnocení otázky zjištění skutkového stavu s ohledem na nevyžádání si stanoviska orgánu sociálně-právní

ochrany dětí. Podstatou žalobní námitky stěžovatelky bylo, že toto stanovisko bylo nezbytným důkazem. Z výše citované judikatury nicméně plyne, že nejde o obligatorní důkaz, nýbrž o jednu z možností, jak může správní orgán získat relevantní poznatky k posouzení nejlepšího zájmu dítěte. Krajský soud přitom ve shodě se správními orgány považoval takový důkazní návrh za nadbytečný, neboť všechny relevantní okolnosti za účelem posouzení přiměřenosti rozhodnutí (včetně nejlepšího zájmu dítěte) již byly dostatečně zjištěny, přičemž stěžovatelka žádné další podstatné skutečnosti netvrdila a ty ani nevyplynuly ze spisu (bod 19 napadeného rozsudku). Tento závěr krajského soudu přitom stěžovatelka adresně nezpochybňuje. Pokud poté v kasační stížnosti namítá, že krajský soud nezhodnotil výsledek jejího nezletilého syna, tuto námitku neuplatnila v řízení před krajským soudem, a proto není přípustná (§ 104 odst. 4 soudního řádu správního). Navíc s ohledem na případný význam takového důkazu pro rozhodnutí ve věci nelze přehlédnout nízký věk syna stěžovatelky v době rozhodování žalovaného (přibližně 1 rok).

[14] Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal zásadní pochybení krajského soudu v hodnocení otázky přiměřenosti rozhodnutí s ohledem na soukromý a rodinný život stěžovatelky. Námitky stěžovatelky směřují proti individuálnímu hodnocení skutkových okolností, které k závěru o zjevném a zásadním pochybení nevedou. Krajský soud se i zde pohyboval v mezích citované judikatury. Zohlednil zejména pobytovou historii stěžovatelky, časový kontext narození syna stěžovatelky, existenci zázemí v zemi původu i dočasnou povahu uloženého opatření.

[15] Nejvyšší správní soud v tomto směru zejména poukazuje na argumentaci krajského soudu, podle níž stěžovatelka přistoupila k rozšíření své rodiny na území Česka až v době, kdy její pobytová situace byla nejistá, nutnost vycestovat do země původu je přechodná (termín osobního podání žádosti má být stanoven do 30 dnů od objednání) a že v zemi původu má stěžovatelka zázemí a může tam vést rodinný život (má tam dvě nezletilé dcery, o které více než sedm let nepečuje). Za klíčové přitom Nejvyšší správní soud považuje, že krajský soud dospěl k závěru, že ani případná potřeba přechodně vycestovat společně s nezletilým synem nezasahuje nepřiměřeně do soukromého a rodinného života stěžovatelky (bod 28 napadeného rozsudku). Poukazy na snahu legalizovat svůj pobyt na území, záměr dosáhnout upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění či závislost nezletilého dítěte na osobní péči stěžovatelky (a s tím spojená nemožnost zde dítě ponechat) tak tento klíčový závěr nezpochybňují.

[16] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, odmítl ji pro nepřijatelnost (§ 104a soudního řádu správního; výrok I. tohoto usnesení).

[17] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 soudního řádu správního (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, či usnesení ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28). Stěžovatelka v řízení nebyla úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto usnesení). Procesně úspěšnému žalovanému poté v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud mu tak náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III. tohoto usnesení).

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. června 2026

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu